

In Kuringen is het voor “777ste keer” Paardenmarkt Autosalon van de middeleeuwen

HASSELT, 23 MAART 2019

Vandaag is het ‘nationale feestdag’ in Kuringen. De eerste zaterdag na de naamdag van parochieheilige Gertrudis is er de Paardenmarkt. Volgens de organisatoren de 777ste editie. “Het autosalon van de middeleeuwen was in Kuringen.”

Valere Gilis en Bart Lambrecks houden een eeuwenoude traditie in ere. Sven Dillen/hbvl

Jan BEX/Dirk JACOBS

Al 777 keer een terugkerend jaarlijks evenement. Welke organisatie kan dat zeggen? U mag rustig meedenken. Oorspronkelijk vond de Paardenmarkt plaats op de naamdag van dorpsheilige Sinte-Gertrudis. Op 17 maart. Sinds de *moderne* Kuringse Paardenmarkt, vanaf 1980, op de eerste zaterdag na die 17de maart. Vandaag zaterdag mag u dus vanaf zes uur 's morgens in *Curange-les-Bains* paarden en pony's tussen kerk en Prinsenhof verwachten, het traditionele handgeschud van paardenhandelaars en voor de rest veel folklore met nog meer kraampjes erbij.

Heel precies over die fameuze *triple seven* zijn **Bart Lambrecks**, de huidige voorzitter van de Kuringse Paardenmarkt, en oud-voorzitter en tevens oud-schoolhoofd van de gemeentelijke basisschool **Valere Gilis**, toch niet. “We weten wel dat de Loonse graaf Arnold IV aan Kuringen het recht heeft verleend een paardenmarkt te mogen houden. Welk jaar weten we niet precies. We hebben het halfweg zijn lange regeerperiode gesitueerd. Daarom denken we 1242.”

Wat zegt de wetenschap? Weinig. “In 1240 gaf graaf Arnold van Loon aan Kuringen dezelfde rechten die de stad Luik ook had. En daarbij was ook het recht om markt te houden”, zegt rijksarchivaris **Rombout Nijssen**. “Voor de rest is er over die markt weinig terug te vinden. Mijn inschatting is eerder dat het vooral iets van de 19de en 20ste eeuw moet geweest zijn.”

Kuringens Paardenmarkt in 1909. HBvL

Maar dat ze zo halfweg de 13de eeuw in Kuringen-aan-den-Demer een paardenmarkt wilden organiseren, mocht dus wel van de graaf. En wat had er in die middeleeuwen meer status dan een paard? “Niet vergeten dat de graaf zich in Kuringen zou vestigen en dat de abdij van Herkenrode, iets verderop, zich fameus aan het ontwikkelen was”, knikt Valere Gilis. “Wat we nu allemaal met een auto, vrachtwagen of tractor doen, deden ze toen allemaal met paardenkracht”, voegt Bart Lambrecks toe. “In die zin vond hier het middeleeuwse Autosalon van Loon plaats. En later dat van het prinsbisdom Luik. Dat was hier een feestdag. Boeren namen vrij. Handelaars kwamen van ver. En daar kwamen troubadours en minnestrelen op af om het volk te vermaken.”

Drie geiten en een pony

Mooie overlevering, maar geen harde bewijzen. Echo's van die grote dagen, verscholen in de nevels van de tijd, zijn wel te horen bij Valere Gillis. "Mijn moeder, geboren in 1916, vertelde me dat in haar jeugd de paarden stonden opgesteld van aan het Dorpsplein, zo langs de Grote Baan, tot aan Herkenrodedreef. Dat gaat dan over honderden en honderden paarden. Toen ik jong was, was de Paardenmarkt nog een belevenis. Zoals *Cowboy William*. Die kon met zijn tanden ijzeren staven plooiën en de kinderen mochten vogelpikpijltjes in zijn rug gooien."

Maar het paard raakt uit de mode. Tractor, vrachtwagen en auto komen in de plaats. Daarmee komt er klad in de aloude Kuringse hoogdag. Tot Valere in 1977 met Rik Geelen langs de Paardenmarkt liep en in de Jaarmarktstraat, achter een vrachtwagen verscholen amper drie geiten en een pony terugvond. "Dat was het. Toen hebben we gezworen de Paardenmarkt nieuw leven in te blazen. Dat is gelukt. Alleen weten we dat het nu vooral folklore is en veel minder handel. Maar het blijft dé feestdag van Kuringen, de dag waarop Kuringenaren, ook die niet meer in Kuringen wonen, op afkomen. En als het weer niet te slecht is, komt er toch tienduizend man kijken."

www.paardenmarktkuringen.be